

TILSYNS- RAPPORT

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Renhold og ledelse ved AOF Vestlandet - Agder

2022

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	AOF Vestlandet - Agder, organisasjonsnummer 971 342 013
Fagskoleutdanningens navn	Renhold og ledelse
Utdanningsform	Stedbasert
Sakkyndige	Olga Gjerald, Tom Aleksander Østensen og Knut Wien
Dato for vedtak	6. januar 2022
NOKUTs saksnummer	21/08406

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

AOF Vestlandet – Agder søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Renhold og ledelse* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 60 studiepoeng
- stedbasert

Fagskolen har søkt om å gi den stedbaserte undervisningen på studiestedet Haugesund.

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	13
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	14
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	17
2.9 Skikkethetsvurdering	18
2.10 Fagmiljø og sensorer	19
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	28
Vedlegg 2: Sakkyndige	30

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Renhold og ledelse*, 60 studiepoeng stedbasert undervisning, ved AOF Vestlandet – Agder er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b (utdanningens faginnhold)
- fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt (overordnet læringsutbytte)
- fagskoletilsynsforskriften § 7 første avsnitt (opptakskrav)
- fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt (fagmiljø)

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften) § 47

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28

- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Renhold og ledelse*. I søknadsskjemaet skriver dere:

«[...] Denne utdanningen vektlegger opplæring innen ledelse og økonomi, personal og organisasjon, HMS, samfunnsutvikling, bransjelære, bærekraftig- og miljøvennlig renhold, grønn teknologi, samt klima- og miljøkrav rettet mot bransjesertifiseringer. Dette skal sikre at den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse, er i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen renhold.

[...] Utdanningen retter seg mot fagarbeidere og andre som har leder-, personal- og/eller fagansvar innen renhold.»

Vurdering

Vår vurdering er at navnet er dekkende for utdanningens emner og innhold.

Det er tydelig ut fra navnet at utdanningen omhandler temaer som er relevant innen renhold og ledelse. Dere oppgir at utdanningen også vektlegger opplæring innen HMS, samfunnsutvikling, bransjelære og klima- og miljøkrav rettet mot bransjesertifiseringer, men vi anser navnet likevel for å være dekkende.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Vi anbefaler at navnet endres til Renholdsledelse.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur ikke er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Ledelse og økonomi (14 stp.)
- Personal og organisasjon (14 stp.)
- Helse, miljø og sikkerhet (10 stp.)

- Samfunnsutvikling og bransjelære (14 stp.)
- Avslutningsoppgave ledelse med selvvalgt fordypningstema (8 stp.)

Emnene er oppgitt i denne rekkefølgen, og vi legger til grunn at det også er i denne rekkefølgen dere planlegger å tilby emnene.

Vurdering

Vår vurdering er at emnene er for generelle og ikke tilpasset en ledelsesutdanning for renholdsbransjen. Innholdet synes i all hovedsak å være rettet mot en generell ledelsesutdanning. Studenter i denne utdanningen vil ha behov for å lære om renholdsledelse, det vil si ledelse i renhold, ikke generelt om ledelse i organisasjoner. Bransjetilknytningen må derfor tydeliggjøres gjennom emnene.

Vi kan særlig ikke se hvor i utdanningen studentene skal oppnå læringsutbyttene å få kunnskap i å forstå egen bransjes betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv, for å oppnå et konkurransefortrinn, eller hvor studentene skal få innsikt i klima- og miljøkrav som har betydning for egen bransje for å imøtekomme dagens og morgendagens krav til indre og ytre miljø. Det er uklart hvor i utdanningen studentene skal få bransjerelatert kunnskap og hvorvidt emnene i det hele tatt er tilpasset renholdsbransjen.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanning skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere tok kontakt med partene i arbeidslivet og andre aktuelle samarbeidspartnere for å høre om det var interesse for et fagskoletilbud rettet mot renholdsledere.

Videre skriver dere at dere fikk bekreftet behovet og inngikk samarbeidsavtaler med følgende aktører:

- Tidligere daglig leder ved AOF Sør-Rogaland, Stavanger
- Regionsleder ved AB Solutions Vest as, avd. Stavanger
- Leder ved Ordningen for Regionale Verneombud hotell, restaurant og renhold
- Avdelingssjef ved Sørlandet Sykehus Flekkefjord, avdeling for internservice
- Yrkesseksjonsleder YST ved Fagforbundet Rogaland Yrkesseksjon samferdsel og teknisk
- Distriktssekretær ved Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 7

Dere opplyser også om at dere fikk støttebrev fra LO og NHO Rogaland som bekreftet et behov for denne utdanningen.

Dere oppgir i søknadsskjemaet at plangruppens medlemmer presenterer ovennevnte aktører, og har støttet seg på samarbeidsaktørene for å innhente bransjebehov for utdanningstilbudet. Dere sendte første utkast av studieplanen på høring til en referansegruppe bestående av samarbeidsaktørene samt representant fra Rogaland Fylkeskommune og Karmsund videregående skole ved renholdsleder. Dere skriver at referansegruppen fikk i oppdrag å gi tilbakemelding på om blant annet omfang, navn på utdanning og overordnede læringsutbyttebeskrivelser dekket bransjens behov, om faglig innhold i emnene var dekkende for bransjens kompetansebehov, og de fikk anledning til å vurdere valgt litteratur og komme med innspill om annen litteratur. Dere oppgir at tilbakemeldingene var positive, at innspill som kom ble vurdert og implementert i studieplanen, og at bransjen gav tilbakemelding på at utdanningen var velkommen.

For det fremtidige samarbeidet skriver dere at de samme samarbeidspartnerne skal bidra i rekrutteringsarbeidet, og at samarbeidsaktørene har skrevet under på forpliktende samarbeidsavtaler. Avtalene omfatter også samarbeid om å

- videreutvikle og evaluere fagskolestudiet
- gi innspill til aktuelle faglærere, gjesteforelesere og sensorer
- synliggjøre fagskoleutdanning som en alternativ utdanning
- heve kompetansen for virksomhetens faglærte medarbeidere

- samarbeide innenfor de fordypningsområdene som er naturlige for organisasjonens virkeområde

Vurdering

Vår vurdering er at dere har dokumentert et samarbeid som er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Utviklingen av utdanningen er skjedd i samarbeid med yrkesfeltet hvor blant annet læringsutbyttene, omfang og faglig innhold i emnene er gjennomgått. Vår vurdering er at dere har dokumentert et tilstrekkelig samarbeid om utviklingen av studiet.

I søknadsskjemaet skriver dere at de samme samarbeidsaktørene som bidro til å utvikle utdanningen har skrevet under på forpliktende samarbeidsavtaler, og at samarbeidsaktørene skal bidra i rekrutteringsarbeidet. Samarbeidsaktørene dere har inngått samarbeidsavtaler med er relevante for utdanningen.

Samarbeidsaktørene skal blant annet videreutvikle og evaluere studiet, ha kompetansehevinger for virksomhetens faglærte medarbeidere, komme med innspill til aktuelle faglærere, gjesteforelesere og sensorer og samarbeide innenfor de fordypningsområdene som er naturlige for organisasjonens virkeområde. Vi vurderer at det fremtidige samarbeidet som er planlagt vil bidra til å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler at dere spesifiserer hvordan dere planlegger å samarbeide med aktører i yrkesfeltet.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet ikke er i tråd med NKR og kvalifikasjonen er ikke tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet oppgir dere det overordnede læringsutbyttet for utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsene er delt inn i kunnskap (åtte kulepunkter), ferdigheter (fem kulepunkter) og generell kompetanse (åtte kulepunkter).

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at vi finner igjen de fleste «deskriptorene» fra NKR nivå 5.1 i læringsutbyttebeskrivelsene, men beskrivelsene ligger for tett på de generelle formuleringene i NKR. Kun 4 av 21 beskrivelser nevner renhold, ellers er det omtalt som «bransje». Dere må gjøre læringsutbyttebeskrivelsen mer fagspesifikk slik at den kan gi mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen studentene sitter igjen med etter endt utdanning.

Vi viser også til vår vurdering av utdanningens faginnhold og emner i kapittel 2.2. Dere må tilpasse og spesifisere både læringsutbyttebeskrivelsen og utdanningens innhold slik at det blir tydelig at studentene kan få en utdanning som imøtekommer det behovet

som finnes i yrkeslivet. For eksempel er følgende beskrivelse så generell at det er vanskelig å vite hvordan dette skal relateres til renholdsbransjen og hvordan studentene skal vite at de har oppnådd denne kompetansen etter endt utdanning: «kan bygge relasjoner både internt og på tvers av fag og organisasjon». Det er også uklart hvordan studentene skal få innsikt i klima- og miljøkrav som har betydning for egen bransje for å imøtekomme dagens og morgendagens krav til indre og ytre miljø.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekket med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilkaaret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 60 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Utdanningen er på 60 studiepoeng, som er innenfor kravene til fagskoleutdannings omfang. Vår vurdering er at omfanget er rimelig for at studentene skal oppnå læringsutbyttet, (forutsatt at læringsutbyttet blir tilpasset renholdsbransjen).

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har

yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at opptakskravet ikke er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav til utdanningen:

- Fullført og bestått videregående opplæring med studiekompetanse eller yrkeskompetanse.

I søknadsskjemaet skriver dere at det ikke stilles noe krav om noen bestemt studieretning for opptak til Fagskole Renhold og ledelse.

Når det gjelder opptak på grunnlag av realkompetanse skriver dere at «med realkompetanse menes all formell og ikke formell kompetanse som en person har opparbeidet seg gjennom skolegang, arbeid og fritid». Videre skriver dere at kandidater som søker opptak på grunnlag av realkompetanse, må dokumentere at de har fylt 23 år, og at realkompetanse vurderes ut fra innlevert skriftlig dokumentasjon fra søker. Dere oppgir at vurderingen gjøres i forhold til et av følgende kriterier:

- Bestått teori til fagprøven innen et yrkesfag og minimum 3360 timer relevant praksis (2 år). Det stilles ikke krav om noen bestemt studieretning
- Minimum 8400 timer relevant praksis (5 år)
- Kompetanse tilsvarende VG3 innen yrkesfaglig utdanningsprogram. Kandidaten må bestå fagtekst som bygger på den VG3 læreplanen som danner grunnlag for kandidatens arbeidserfaring og ha minimum 5000 timer relevant praksis (3 år)

Vurdering

Vår vurdering er at bestemmelsene om opptakskrav ikke er i samsvar med regelverket.

Dere oppgir i søknadsskjemaet at det ikke stilles noe krav om noen bestemt studieretning for opptak til fagskoleutdanningen *Renhold og ledelse*. For at utdanningen skal ligge på nivå over videregående opplæring, må utdanningen bygge på relevante fagbrev eller utdanningsprogrammer der det finnes. For utdanningen Renhold og ledelse er det relevant å bygge på fagbrevet renholdsoperatør. Dere må derfor endre det generelle opptakskravet.

Bestemmelsene dere oppgir om opptak på grunnlag av realkompetanse er heller ikke i tråd med regelverket. Det som er sentralt er at opptak på grunnlag av realkompetanse skal være *tilsvarende* kompetanse som det generelle opptakskravet. For at dere skal kunne gi opptak på grunnlag av realkompetanse må dermed den kompetansen søkeren

har opparbeidet seg være tilsvarende som for det generelle opptaket. Dette er blant annet for å sikre at studentene har omtrent den samme startkompetansen.

Dere oppstiller kriterier for vurdering av realkompetanse. Dere må tydeliggjøre at søkerne må ha tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet. Dere kan ikke gi opptak til en student som oppfyller et av deres kriterier, men som ikke har slik tilsvarende kompetanse. Det er heller ikke anledning til å stille vilkår om 5 antall års yrkeserfaring for å få opptak på grunnlag av realkompetanse. Det kan finnes søkere som har oppnådd kompetanse tilsvarende det generelle opptakskravet uten å ha jobbet i 5 år. Det vesentlige er at søkerne skal dokumentere at de har tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet.

Samlet sett viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en

student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant

utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse ikke står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, og at fagskolen ikke har fastsatt egne fagspesifikke krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning, jf. fagskoletilsynsforordningen § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i søknaden at det er fire ansatte, faglærere og timelærere som vil bidra til læringsaktiviteter når utdanningen er i full drift. Av disse er to fast ansatte. De fire ansatte vil bidra med totalt 0,44 årsverk når utdanningen er i full drift. Antallet av disse årsverkene som utgjøres av fast ansatte er 0,17 % av 0,44 årsverk. Dere opplyser imidlertid om at faglærer vil bli ansatt i en «2-er stilling» når det foreligger godkjenning på utdanningen, og at årsverksprosenten for fast ansatte følgelig vil øke. Videre opplyser dere om at 10 heltidsekvivalenter av studenter vil være i utdanning samtidig når utdanningen er i full drift.

I kravspesifikasjonen angir dere hva som er kompetansekravene for de ulike emnene. Kompetansekravene er tilpasset hvert enkelt emne. Eksempelvis er kompetansekravet for emnet Ledelse og økonomi: primært høyere utdanning innen økonomi- og ledelsesfag. Dere henviser videre til vedlegg 4 og det som er skrevet under «kompetansekrav for undervisningspersonell fagskoleutdanningen Renhold og ledelse». Der står det blant annet at undervisningspersonell skal ha formell utdanning, høyere utdanning enn det faget/temaet det undervises i, primært aldri lavere enn tilsvarende ettårig fagskoleutdanning. Videre skal undervisningspersonell primært ha fem års yrkeserfaring innenfor aktuelle emner på utdanningen, minimum to av årene skal være som leder/mellomleder. Endelig oppgir dere at det er en fordel at undervisningspersonalet har praktisk pedagogisk utdanning og erfaring fra veiledning og undervisning, og at minst en person knyttet til utdanningen skal ha formell pedagogisk utdanning på minst nivå 6 i NKR, erfaring fra undervisning og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dere opplyser om at dette primært vil være fagskolerektor, og at for øvrig undervisningspersonell kan kravet om formell pedagogisk kompetanse kompenseres med erfaring, interesse og anlegg for pedagogisk arbeid og engasjement for fagområdet renhold og ledelse.

I oversikten over fagmiljøet har dere oppført åtte navngitte personer. Dere har oppgitt formell faglig og utdanningsfaglig kompetanse som er relevant for utdanningen/emnet og yrkeserfaring som er relevant for utdanningen/emner (for eksempel erfaring som renholdsleder i tillegg til flere personer med erfaring fra ulike lederstillinger).

I kravspesifikasjonen oppgir dere krav blant annet til faglig ansvarlig, utdanningsfaglig ansvarlig, faglærer, timelærer og sensorer.

Kompetansekravet for stillingen som **faglig ansvarlig** er høyere utdanning, minimum fagskole- eller bachelor utdanning. Videre har dere stilt krav om tilstrekkelig kompetanse innen fagfeltet for å kunne ivareta ansvar for utvikling og gjennomføring av utdanningen, samt kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og eller samarbeidsaktørene for å sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet for utdanningen.

Kompetansekravet for stillingen som **utdanningsfaglig ansvarlig** er høyere utdanning, minimum fagskole- eller bachelorutdanning, praktisk pedagogisk utdanning, samt minimum 5 års yrkeserfaring innen relevant fagfelt.

I kravspesifikasjonen står det at kompetansekrav til stillingen som **faglærer** er høyere utdanning, minimum fagskole- eller bachelorutdanning, og primært minimum fem års yrkeserfaring innen aktuelle emner for utdanningen. For stillingen som **timelærer** kreves høyere utdanning, minimum fagskole- eller bachelor utdanning innen de fagfelt utdanningen inneholder eller annen relevant bachelor/fagskoleutdanning. Videre står det at det kreves høyere utdanning enn det faget/temaet det undervises i, primært aldri lavere enn tilsvarende ettårig fagskoleutdanning, men at det unntaksvis kan benyttes undervisningspersonale med lang og særdeles relevant arbeidserfaring innen fagområdet, men uten høyskole-, universitets- eller fagskoleutdanning innen fagmiljøet. Det kreves videre at timelærer skal ha lang arbeidserfaring og spesialitet innenfor utdanningens fagfelt.

For **sensor** kreves høyere utdanning, i hovedsak på bachelor-nivå. Videre kreves det at sensorer har oppdatert kunnskap og kompetanse fra fagfeltet slik at de har kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbytte for emnet eller utdanningen. Det kreves arbeidserfaring fra relevant utdanning, men dere opplyser om at det kan benyttes sensorer uten høyskole-, universitets- eller fagskoleutdanning, men da med lang og særdeles relevant arbeidserfaring innen fagområdet.

Kravene til utdanningsfaglig ansvarlig, faglig ansvarlig og sensorer vurderer vi nærmere i henholdsvis punkt 2.10.2, 2.10.3 og 2.10.4.

Vurdering

Vår vurdering er at 0,44 årsverk som bidrar til læringsaktiviteter ikke er tilstrekkelig for å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre, for denne utdanningen. Fagskoleutdanninger innenfor administrasjon og ledelse pleier erfaringsvis å være på minst ett årsverk. Selv om dere

planlegger å ta opp få studenter, vil fagmiljøet antagelig måtte sette av like mye tid til selve undervisningen, enten man tar opp 10 eller 30 studenter.

Kravene dere stiller til formell utdanning og utdanningsfaglig kompetanse i fagmiljøet er tilpasset antall studenter og utdanningens innhold og egenart. Personen som er tiltenkt rollen som utdanningsfaglig ansvarlig har praktisk-pedagogisk utdanning og veiledningspedagogikk, og personen som er tiltenkt rollen som faglig ansvarlig har studert «master of business administration» og gått på eiendomsmeglerstudiet. Det er derfor noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå og relevant utdanningsfaglig kompetanse. Oversikten over fagmiljøet viser også at det er flere i fagmiljøet med oppdatert relevant yrkeserfaring.

I fagmiljøet finnes det personer med oppdatert yrkeserfaring, og dere har oppgitt krav til arbeidserfaring for alle stillingene. For stillingen «faglig ansvarlig» skriver dere imidlertid at kravet til arbeidserfaring er «tilstrekkelig kompetanse innen fagfeltet for å kunne ivareta ansvar for utvikling og gjennomføring av utdanningen, samt kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og eller samarbeidsaktørene for å sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet for utdanningen». Dere må presisere hva dere mener er «tilstrekkelig kompetanse innen fagfeltet», ettersom kravene dere stiller til fagmiljøet skal være mer fagspesifikke enn kravene som finnes i fagskoletilsynsforskriften.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle

utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen står det at kompetansekravet til stillingen utdanningsfaglig ansvarlig er høyere utdanning, samt minimum 5 års yrkeserfaring innenfor relevante fagfelt.

I oversikten over faglærere skriver dere at personen som er tiltenkt som utdanningsfaglig ansvarlig har praktisk pedagogisk utdanning, og veiledningspedagogikk 1 og 2. Personen har blant annet vært fagskoleansvarlig kompetanserådgiver for AOF Haugaland (fra 2008-2018), fagskolerektor ved AOF Fagskolen (fra 2019 til dags dato) og timelærer i videregående skole.

Dere oppgir i søknadsskjemaet at den utdanningsfaglige ansvarlige har det overordnede pedagogiske lederansvaret for all fagskolevirksomhet i AOF Fagskolen og er ansatt i 100 prosent stilling.

Vurdering

Vår vurdering er at den utdanningsfaglige ansvarlige både er i tråd med kravene i fagskoletilsynsforskriften og den lokale kravspesifikasjonen.

I oversikten over fagmiljøet fremgår det at den utdanningsfaglige ansvarlige har bestått utdanningene praktisk pedagogisk utdanning og veiledningspedagogikk. Den utdanningsfaglige ansvarlige har derfor utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på videregående nivå, og er følgelig i tråd med fagskoletilsynsforskriften og den lokale kravspesifikasjonen.

Videre følger det av oversikten over fagmiljøet at den utdanningsfaglige ansvarlige har tatt en bachelor, og har vært fagskolerektor på AOF Fagskolen fra 2019, og

fagskoleansvarlig kompetanserådgiver ved AOF Haugaland i perioden 2008-2019. Vår vurdering er at det er relevant fagfelt. Den utdanningsfaglige ansvarlige oppfyller følgelig kravene i egen kravspesifikasjon om høyere utdanning og 5 års yrkeserfaring innenfor relevante fagfelt.

Den som er tiltenkt som utdanningsfaglig ansvarlig er også fagskolerektor ved AOF Fagskolen. Vi forutsetter at vedkommende har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring til tross for rollen som fagskolerektor.

I kravspesifikasjonen kommer det tydelig frem hvilke krav dere setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig. Kravspesifikasjonen angir krav til den utdanningsfaglige ansvarlige som er i tråd med fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Vi anbefaler at dere skiller ut rollen som utdanningsfaglig ansvarlig til en annen person enn rektor, for å sikre at personen har tilstrekkelig kapasitet til oppgavene.

2.10.3 Den faglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglige ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 prosent stilling. Vedkommende har følgende faglige kompetanse:

- Eiendomsmeglerstudiet/Handelshøgskolen BI
- Master of business administration
- PPU

Dere oppgir i søknadsskjemaet at den faglige ansvarlige p.t. ikke er faglig ansvarlig for noen andre utdanninger. Dere opplyser imidlertid om at dere antar at vedkommende også vil få faglig ansvar for tre andre utdanninger.

I kravspesifikasjonen oppgir dere kompetansekrav til stillingen, som er høyere utdanning, minimum fagskole- eller bachelorutdanning. Videre stiller dere krav om tilstrekkelig kompetanse innen fagfeltet for å kunne ivareta ansvar for utvikling og gjennomføring av utdanningen, samt kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og eller samarbeidsaktørene for å sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet for utdanningen.

Vurdering

Vår vurdering er at den faglige ansvarlige har utdanning som både oppfyller fagskoletilsynsforskriften og den lokale kravspesifikasjonen.

Vedkommende som er oppført som faglig ansvarlig for utdanningen har en bachelor (eiendomsmeglerstudiet) og har studert master of business administration. Vår vurdering er at dette er relevant utdanning for fagskoleutdanningen Renhold og ledelse, og i tråd med deres egen kravspesifikasjon.

I søknadsskjemaet opplyser dere om at den som er tiltenkt som faglig ansvarlig er ansatt i en 100 prosent-stilling ved skolen.

Kravet dere har stilt til rollen faglig ansvarlig i kravspesifikasjonen har vi vurdert under kapittel 2.10.1, ettersom dette angår bestemmelsen i fagskoletilsynsforskriften om at dere skal fastsette egne krav til fagmiljøets kompetanse.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltfag eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuoppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet og kravspesifikasjonen skriver dere at sensorene har eller skal ha følgende kompetanse:

- Høyere utdanning, i hovedsak på bachelor-nivå som eksempelvis administrasjon og ledelse, HMS, yrkesfaglærer byggfag, bachelor i ingeniørfag bygg, videreutdanning innen ledelse, organisasjon, økonomi og administrasjon, hotellhøyskole, Fagskole FDV-tekniker (Forvaltning, drift og vedlikehold), eller annen relevant bachelor/fagskoleutdanning.
- Ha oppdatert kunnskap og kompetanse fra fagfeltet slik at de har kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbytte for emnet eller utdanningen.
- Arbeidserfaring fra relevant utdanning, ref. kompetansekrav. (Se første kulepunkt)
- Det kan også benyttes sensorer uten høyskole-, universitets- eller fagskoleutdanning, men da med lang og særdeles relevant arbeidserfaring innen fagområdet.

Vurdering

Vår vurdering er at kravene som er stilt til sensorer i kravspesifikasjonen og søknadsskjemaet er relevante for innholdet i utdanningen. Dette tilsier at dere vil sikre at de som er sensorer vil ha tilstrekkelig kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studentene har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike ledelsesformer og faktorer som påvirker utvikling og prestasjoner i en organisasjon
- har innsikt i betydningen av organisasjonskultur og hvordan dette påvirker læringen og prestasjonene i organisasjonen.
- har kunnskap om faktorer som påvirker bedriftens økonomiske resultat
- har kunnskap om gjeldende HMS-regelverk og hvordan HMS – arbeidet innvirker på bedriftens økonomi, tjeneste og menneskelige ressurser
- har kunnskap om ulike former for kommunikasjon, kommunikasjonsteorier og bruk av digitale verktøy
- forstår egen bransjes betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv, for å oppnå et konkurransefortrinn
- Har innsikt i klima- og miljøkrav som har betydning for egen bransje for å imøtekomme dagens og morgendagens krav til indre og ytre miljø
- kan oppdatere og tilpasse sin yrkesfaglige kunnskap, for å bidra til samfunnsutviklingen og forbedring av renholdstjenesten

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende sin kunnskap, og kommunisere denne, for å kontinuerlig lede og utvikle medarbeidere og egen organisasjon
- kan kartlegge og identifisere mulige områder for effektivisering av drift og forbedringsprosesser
- kan anvende relevante faglige verktøy og metoder for å iverksette og følge opp tiltak, for effektivisering av drift- og forbedringsprosesser
- kan kartlegge og identifisere effekten av gjennomførte effektiviserings- og forbedringstiltak
- kan kartlegge behov for å iverksette tiltak som fremmer et bærekraftig renhold

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan bygge relasjoner både internt og på tvers av fag og organisasjon
- kan identifisere, planlegge, beskrive og gjennomføre effektiviserings- og forbedringstiltak, for å oppnå definerte målsettinger
- har utviklet grunnleggende forståelse for betydningen av kontinuerlig å utvikle medarbeidere og egen organisasjon, for å oppnå konkurransefortrinn

- har utviklet en etisk grunnholdning i lederrollen
- har forståelse for betydningen av involvering og medbestemmelse, i forbedrings- og endringsprosesser
- kan utvikle skriftlig- og muntlig informasjon og kan anvende kilder, som har relevans for yrkesutøvelsen i forbindelse med utarbeidelse av skriftlig arbeid
- har forståelse for renholdets utvikling og betydning i samfunnskritiske situasjoner
- kan utvikle arbeidsmetoder som tar i bruk grønn teknologi for et effektivt og miljøvennlig renhold

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Førsteamanuensis Olga Gjerald, Universitetet i Stavanger (panelleder)** Olga Gjerald er førsteamanuensis i serviceledelse ved Norsk hotellhøgskole, UiS. Hun avla sin ph.d. ved UiS i 2010 med avhandlingen «Basic assumptions of service employees: Influence on employee job outcomes». Gjerald har mastergrad i reiseliv fra Høgskolen i Finnmark, samt årsstudium I markedsføring fra Høgskolen i Harstad, i tillegg til en høyere utdanning innen pedagogikk og språkvitenskap fra Murmansk. Før Gjerald gikk over til akademien, arbeidet hun i reise og hotellbransjen i en årrekke, som vert, guide, tolk, prosjektkoordinator og salgs og markedsansvarlig. Gjerald har erfaring som sakkyndig for NOKUT. Hun leder dette panelet.
- **Studentrepresentant, Tom Alexander Østensen, hovedstyremedlem i ONF** Tom Alexander Østensen er hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter, ONF. Østensen har bakgrunn som møbelsnekker, og har studert *Bygg* ved Fagskolen i Hordaland (uteksaminert våren 2021). Østensen har mye erfaring med å jobbe for studentenes interesser gjennom velferdsarbeid og studentpolitikk i Vestland fylke.
- **CVO og co-funder, Knut Wien, Startup Norway** Wien har en bachelor i Business og produktutvikling, og en mastergrad i entreprenørskap fra NTNU. Han har lang erfaring med entreprenørskap, og har bred kompetanse som omfatter både prosjektledelse, ledelse på toppnivå, ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet og entreprenørskap. Wien har etter endt utdanning blant annet vært med på å starte nettsiden classmate.no, samt Angel Challenge AS, hvor han har arbeidet med gründere. I de senere årene har han vært med å bygge opp og drifte Startup Norway. Dette er en nettverks og læringsarena for entreprenører, hvor de kan arbeide og treffe andre gründere. Startup Norway samarbeider med blant annet Innovasjon Norge, Telia, Smart Innovation Norway, med flere andre.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

